

مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه

تاریخ امتحان:

نام دبیر:

نمره: .....

امضاء دبیر:

نام و نام خانوادگی: .....

شماره صندلی: .....

نام امتحان: فارسی

پایه - رشته: نهم - متوسطه ۱

شماره کلاس:

تعداد صفحه: ۳

الف - معنی شعر و نثر (۶نمره) معنی هر گزینه را در مقابل یا زیر آن بنویسید.

۱- ستودن نداند او را چو هست ← ..... (۰/۲۵)

۲- هر چه در وجود است همه، صنع خدای تعالی است ← ..... (۰/۲۵)

۳- تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او/ همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار ← ..... (۰/۵)

۴- درختی که تو امروز نشانی، میوه ی آن کجا توانی خورد؟ ← ..... (۰/۵)

۵- مپیچ از راه راست بر راه کج/چو در هست حاجت به دیوار نیست ← ..... (۰/۵)

۶- جهد کن که اگرچه اصیل و گوهر باشی، گوهر تن نیز داری ← ..... (۰/۵)

۷- با بدان کم نشین که صحبت بد/گرچه پاکی تو را پلید کند ← ..... (۰/۵)

۸- رسول اکرم(ص) می فرمایند: «انسان بر دین و آیین دوست و همنشین خود است» ← ..... (۰/۵)

۹- دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت/دائماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور ← ..... (۰/۵)

۱۰- در محاوراتی که با حضور او میان دو کس رَوَد خوض ننماید. ← ..... (۰/۵)

۱۱- چو ایران نباشد تن من مباد/در این بوم و بر زنده یک تن مباد ← ..... (۰/۵)

۱۲- تنهایی، یکی از سنگین ترین مصائب است. «ذوقی چنان ندارد بی دوست، زندگانی» ← ..... (۰/۵)

۱۳- بسیاری کسانی که لاف دوستی می زند اما در حقیقت، گرگ هایی در جامه ی گوسفندان هستند. ← ..... (۰/۵)

ب- معنی هر واژه را در زیر آن بنویسید (۲ نمره) (هر مورد ۲۵/۰ نمره دارد)

۱۴- هان مشو نومید چون واقف نه ای از سر غیب

۱۵- حافظ، فرزانه ای است با عواطف ژرف انسانی

۱۶- مردم بی هنر، مادام بی سود باشد

۱۷- مصاحبت با یک دوست خوب، همچون وزش نسیم دل انگیزی است

۱۸- تو را تا در آئینه، زنگار نیست

۱۹- مورچه از جمال صورت و قصر سریر مُلکِ وی خبر ندارد.

۲۰- عقل، حیران شود از خوشه ی زرین عنب

۲۱- فروزنده ی ماه و ناهید و مهر

پ- درک متن (۴ نمره) به سوال ها پاسخ دهید. (هر سوال ۵/۰ نمره دارد)

۲۲- مقصود «هلن کلر» از جمله ی «افراد بینا، کم می بینند.» چیست؟ ←

۲۳- مفهوم عبارت «خداوند، هر یکی را آن چه به کار باید داد.» را توضیح دهید. ←

۲۴- پیام بیت «سعديا، راست روان، گوی سعادت بردند/ راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار» چیست؟ ←

۲۵- پیام بیت «آئینه چون نقش تو بنمود راست/ خودشکن آئینه شکستن خطاست» چیست؟ ←

۲۶- شاعر در بیت «هم نشین تو از توبه باید/ تا تو را عقل و دین بیفزاید» به ما می گوید چه نوع دوستی باید داشته باشیم؟ ←

۲۷- راجع به مفهوم بیت «دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز/ یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی» توضیح مختصری بنویسید.

←

۲۸- پیام این عبارت را بنویسید. «ایران ما به گلستانی می ماند که در دل و دامن خود، عزیزکانی را می پروراند شیره ی جان خویش را

در کامشان می دارد.» ؟ ←

۲۹- در بیت «نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است/ شکر انعام تو هرگز نکند شکر گزار» توصیه ی شاعر چیست؟ ←

ت- دانش ادبی (۳نمره)

۳۰- نام نویسنده ی هر اثر را در مقابل آن بنویسید: (۱ نمره)

۱- کیمیای سعادت ( ) ۲- چهار مقاله ( )

۳- اخلاق ناصری ( ) ۴- سه روز برای دیدن ( )

۳۱- در بیت «عقل، حیران شود از خوشه زرین عنب/فهم، عاجز شود از حقه ی یاقوت انار» مشبه کدام است؟ (۰/۲۵ نمره)

الف - عقل ب- زرین پ- انار ت- عاجز

۳۲- در مصراع اول «خبرت هست که مرغان سحر می گویند/آخر ای خفته، سر از خواب جهالت بردار» چه آرایه ای وجود دارد؟ (۰/۲۵ نمره)

الف- تشبیه ب- تشخیص پ- تضاد ت- مراعات نظیر

۳۳- زیر واژه هایی که نشانه ی جمع دارند خط بکشید و در زیر واژه، مفرد آن را بنویسید: (۰/۵ نمره)

«کنعان - گلستان - دودمان - احزان - پایان - کشتیان - آزادگان»

۳۴- در بیت «تا توانی می گریز از بار بد / یار بد بدتر بود از مار بد» زیر واژه های قافیه خط بکشید. (۰/۵ نمره)

۳۵- تخلص هر شاعر را در مقابل آن بنویسید: (۰/۵ نمره)

الف- شمس الدین محمد ( )

ب- محمد حسین بهجت تبریزی ( )

ث- خود ارزیابی (۳نمره) (هر سوال نیم نمره دارد)

۳۶- چرا میهن را به مادر، تشبیه می کنند؟ ←

۳۷- هنگام سخن گفتن دیگران، باید به چه نکاتی توجه کنیم؟ (دو مورد) ←

۳۸- چرا باید از معاشرت با هم نشین بد، پرهیز کرد؟ ←

۳۹- ویژگی مشترک آینه و دوست را بیان کنید. ←

۴۰- زمان افعال مشخص شده را بنویسید: «اگر در خانه ای شوی روزگاری دراز، صفت آن گویی.» ←

۴۱- در عبارت «چه خلقت شگفت انگیزی» هسته و نوع وابسته ها را مشخص کنید. ←

ج- حفظ شعر (۲ نمره)

* کامل کنید

۴۲- یوسف گم گشته باز آید به ..... غم مخور / کلبه ی احزان شود روزی ..... غم مخور

۴۳- جوانی، گه کار و ..... است / گه خودپسندی و ..... نیست

۴۴- چو بفروختی از که .....؟ / متاع جوانی به .....

۴۵- حافظا در کنج فقر و ..... / تا بود وردت دعا و .....

الف - معنی شعروثر (عمره)

- ۱- هیچ کس نمی تواند او را آن گونه که لایق اوست پرستد.
- ۲- هر چه را که در الحرفان می بینیم خدای بلند مرتبه آفریده است.
- ۳- اگر تا روز قیامت بنده آن از بخشش و رحمت الهی سخن بگوید یک هزارم نعمت های او را نخواهند توانست بیاورد کنند.
- ۴- درختی را که تو امروز می کاری ~~بسیار~~ زنده خواهی ماند تا میوه اش را بخوری.
- ۵- اگر راه راست منحرف نشو وقتی در وجود دارد چرا باید از دیوار بالا بروی.
- ۶- تلاش کن هر چند که از ترا خوبی هستی هر دو دانش نیز داشته باشی.
- ۷- با افراد بد کمتر هم نشینی کن زیرا هر چند هم که پاک باشی هم نشینی با افراد بد ، تو را نیز بد خواهد کرد.
- ۸- رسول اکرم (ص) می فرماید : هراسناکی ، شیعه دین و مذهب دوست خود را دارد .
- ۹- اگر گردش روزگار ، مدت کوتاهی مطابق میل ما نبود ، باید بدانیم که گردش روزگار ، همیشه به بدی نیست.
- ۱۰- در گفتگو های که با حضور ~~ما~~ بین دو نفر جریان است نباید دقت کنیم .
- ۱۱- وقتی ایران نباشد ما هم نباید زنده باشیم .
- ۱۲- آنها بودند ، یکی از سخت ترین مصیبت است زندگی بدون دوست ، لطف و صفای ندارد .
- ۱۳- افرادی که ادعای دوستی دارند در ادعای خود ، صادق نیستند مانند برگ های در لباس کوسنندانه هستند

ب - معنی واژه را در زیر آن بنویسید ، (۲ نمره)

۱۷ - مصاحبت (هم نشینی)	۱۶ - مادام (همیشه)	۱۵ - ثرف (عمیق)	۱۴ - واقف (آگاه)
۲۱ - مهر (خورشید)	۲۰ - عنب (انگور)	۱۹ - سریر (کت)	۱۸ - زنگار (زنگ ، آلودگی)

پ - درک متن (۴ نمره)

- ۲۲ - افرادی که چشم بینا دارند با وقت به اطراف خود نگاه نمی کنند .
- ۲۳ - خداوند به هر موجود زنده ، آن چه را که برایش لازم است داده است .
- ۲۴ - اگر راه راست را در پیش بگیریم حتماً به مقصد و هدف خود خواهیم رسید .
- ۲۵ - هر کس که مثل آینه ، ~~بسیار~~ بدی های ما را بیان کرد نباید او را سرزنش کنیم بلکه باید عیب های خود را بر طرف کنیم .
- ۲۶ - دوستانی که از ما بهتر باشند .
- ۲۷ - باید بیشتر به سخنان دیگران گوش کنیم و کمتر سخن بگوییم .
- ۲۸ - وطن مانند یک مادر ، ما را می پرورد پس درقبال وطن باید احساس مسئولیت کنیم .
- ۲۹ - شکرگزاری (اگر تا قیامت هم شکر نعمت های بی حد خداوند را بجا آوریم تا درخواهیم بود شکر همی نعمت های او را داریم)

ت - دانش‌های ادبی (۳مزه)

۳۰ - کیمیای سعادت (امام محمد غزالی)

۳۱ - سه روز برای دیدن (هلن کلمر)

۳۱ - پ (انار)

۳۲ - ب (شمس)

۳۳ - احزان (حزن) - آزادگان (آزاده)

۳۴ - بار - بار

۳۵ - الف (حافظ)

ب (شهریار)

ت - خودارزیایی (۳مزه)

۳۶ - چون مثل یک مادر، همی فرزندان را پرورد یعنی همی مردم از آب، خاک و هوای آه استفاده می کنند

۳۷ - حرف و سخن را بماند با سخن خود قطع کنیم و نباید به سخنان دیگران، دزدیده گوش کنیم.

۳۸ - چو روی ما آنگاه ببرد دارد.

۳۹ - هر دو ~~خوبی~~ خوبی و بدی می فرد را نشان می دهند.

۴۰ - شوی (مضارع التزامی)

گویی (مضارع اخباری)

۴۱ - ج م ط ق ت ک ل ف ح ا ل ی ز ی
صفت صفت صفت صفت صفت صفت
صفت صفت صفت صفت صفت صفت

ج - حفظ شعر (۲مزه)

۴۲ - کنعان - مکنان

۴۳ - ش بینه - بنیدار

۴۴ - خواهی خرید؟ - بازار نیست

۴۵ - خلوت شب ده بار - درس قرآن نیم محور

۲ - چهار مقاله (نظایر عروضی) ۳ - اخلاق نامری (خواج نصیرالدین توسی) ^{صرا}